

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ
НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ
АКАДЕМІЯ «БОЛАШАК» (КАЗАХСТАН)

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ,
ВІДКРИТТЯ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

29–30 травня 2020 р.

Частина I

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Суценко А.В. (солова оргкомітету) – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;
Іваницький О.І. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики та методики її викладання Запорізького національного університету;
Суценко Т.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;
Дюченко М.Д. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;
Бессараб Н.О. – доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор кафедри журналістики та української філології Класичного приватного університету;
Зарицька В.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Класичного приватного університету;
Боченок В.Й. – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Запорізька політехніка»;
Захаріна Є.А. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теоретичних основ філічного та адаптивного виховання Класичного приватного університету;
Смолькіна Т.П. – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Академії «Болашақ» м. Караганда, Казахстан.

П 34 **Наукові досягнення, відкриття та шляхи розвитку педагогічної науки** : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 29–30 травня 2020 р. – Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2020. – Ч. I. – 164 с.

ISBN 978-966-992-135-2

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на Міжнародну науково-практичну конференцію «Наукові досягнення, відкриття та шляхи розвитку педагогічної науки», яка відбулася на базі кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету 29–30 травня 2020 р.

УДК 37.01(063)

ISBN 978-966-992-135-2

© Класичний приватний університет, 2020

ЗМІСТ

НАПРЯМ I. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Теоретичні засади формування професійно-етичної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва	
Бартисєва І. О.	7
Особливості морального розвитку учнів початкової школи	
Бітарейна І. О.	11
Педагогіка В. О. Сухомлинського та І. А. Зязюна	
Божок Н. В., Якименко С. І.	16
Вивчення українського православного богослужіння на прикладі служби «Вечірня» майбутніми педагогами-музикантами	
Борманєва М. В.	20
Критеріальний підхід до питання військово-професійної орієнтації вихованців закладів спеціалізованої середньої освіти військового профілю	
Єрмілієв К. В.	24
Роль усної народної творчості у формуванні національної ідентичності школяра	
Каліманова О. О.	28
Соціалізація дітей дошкільного віку в просторі дитячої субкультури	
Канарова О. В.	32
Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України як актуальна проблема професійної педагогіки	
Квітка А. С.	35
Роль ліберальної освіти в підготовці успішної людини в США	
Козьменко О. І.	39
Віковий потенціал бесіди як методу формування природно-екологічної компетентності дошкільників	
Колукаєва С. А.	42
Превентивне виховне середовище як фактор формування особистості дитини	
Корінь Г. О.	45

6. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність / Ентоні Д. Сміт. – К.: Основи, 1994. – 224 с.

7. Цит. за: Гаухман М. В. Національна пам'ять та історичний досвід: відносини між двома феноменами (на прикладі Першої світової війни) Національна пам'ять: соціокультурний та духовний виміри. Національна та історична пам'ять: Зб. наук. праць. – Випуск 4. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012. – 296 с.

8. Шайгородський Ю. Суспільна мораль як система цінностей / Ю. Шайгородський // Правові засади захисту особистісних цінностей та суспільної моралі: збірник нормативних актів України / Уклад.: Ю. Ж. Шайгородський, К. П. Меркотан. – К.: Укр. Центр політ. менеджменту, 2007. – С. 5–20.

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОСТОРІ ДИТЯЧОЇ СУБКУЛЬТУРИ

Канарова О. В.

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи

Мелітопольського державного педагогічного університету

імені Богдана Хмельницького

м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

Кожна дитина народжується для життя серед людей. Навчити її жити в гармонії з оточенням, домовлятися і укладати угоди, радіти спілкуванню з дорослими та однолітками, організувати продуктивну спільну діяльність, орієнтуватися на норми припустимої та соціально схвалюваної поведінки, здійснювати свідомі вибори, надавати перевагу одним людям і відмовляти у прихильності іншим, виходити з конфліктів з найменшими втратами, поводитися совісно навіть за умов відсутності контролю з боку дорослого – все це вкрай важливо для дошкільника, як особистості, що лише розпочинає свій життєвий шлях.

У зв'язку з цим дошкільному навчальному закладу відводиться особливе завдання – спільно з сім'єю стати провідною соціальною інституцією соціалізації, яка забезпечує запровадження соціально-

педагогічного супроводу соціалізації особистості у дошкільному дитинстві, спрямовує на розвиток соціально та індивідуально значущих рис особистості та її успішне функціонування як суб'єкта власної життєдіяльності у суспільному довідді.

Внаслідок зміни суспільних орієнтирів та відносин система цінностей і способу життя людей сьогодні об'єктивно потребує певного переоцінювання і усвідомленого переосмислювання. Тому для педагогів одним із завдань є пошук нових підходів до розв'язання проблеми введення дитини у соціальне середовище, тобто до світу людей. Під час взаємодії з оточуючими відбувається соціалізація дитини, засвоєння нею відповідної системи цінностей, норм національної та загальнолюдської культури.

Соціалізація – процес засвоєння й активного відтворення людиною соціального досвіду, оволодіння навичками практичної й теоретичної діяльності, перетворення реально існуючих відносин. Соціалізація здійснюється під впливом цілеспрямованих процесів (спілкування, виховання) у навчально-виховних установах і під впливом стихійних факторів (сім'я, вулиця).

Таким чином, процес соціалізації – найважливіше, багатоаспектне явище в житті людства. У ході його відбувається формування покоління майбутнього під впливом таких факторів, як сім'я, засоби масової комунікації, спілкування, дитячі громадські організації й т.д. – саме тому така велика увага до нього філософів, соціологів, політологів, психологів, педагогів. Із цього погляду історичний зміст і історичне минуле процесу соціалізації вимагають пильного вивчення.

Соціалізація відбувається у взаємодії з великою кількістю різноманітних умов або факторів, груп, організацій, агентів, за допомогою різних механізмів, з-поміж яких С. Литвиненко, В. Ямницький виокремлюють традиційний, інституціональний, стилізований, міжособистісний [3].

На нашу думку, питання соціалізації дітей дошкільного віку неможливе без урахування такого поняття як «дитяча субкультура». Дитяче суспільство, як показують історично-культурні дослідження, є найпершим і найдавнішим інститутом соціалізації дитини. Сучасна дитяча субкультура є складною системою, яка складається зі схеми дій дітей, соціальних ролей, норм, цінностей.

У залежності від віку, індивідуальних особливостей, сфери активності дітей вона може бути чуттєво-просторовою, духовно-культурною, метафізичною, філософською, етичною, фізичною.

Більшість науковців сходяться в тому, що субкультура – це частина загальної культури, система цінностей, звичаїв, традицій, властива великій соціальній групі (Б. Срасов, А. Кравченко, Ю. Осокіна, А. Шилова та інші).

Найбільш повним, на нашу думку, є визначення поняття субкультури О. Семашко: «Субкультура – це специфічні норми, соціокультурна реальність, своєрідна субкультура, що має власні мову, структуру, функції, традиції». Він визначає три основні підсистеми цієї культури: а) дитяча гра; б) дитячий фольклор і взагалі художня творчість; в) спілкування, комунікативна поведінка дітей [2, с. 10-12].

Дитяча субкультура – це динамічне соціальне, психологічно-культурне автономне утворення зі своїми морально-правовими нормами, мовленнєвим апаратом, своїм фольклорним надбанням та ігровим комплексом [1].

В умовах сучасної глобалізації та інформатизації суспільства, швидкої зміни змісту і способів комунікації та зростання інформаційної насиченості середовища життєдіяльності потрібна педагогічно обґрунтована технологія реалізації соціалізаційних завдань становлення особистості на етапі дошкільного дитинства, що вимагає оновленого підходу й створення педагогічних умов для соціалізації особистості, з урахуванням дитячої субкультури. Це сприятиме відображенню соціалізаційної траєкторії встановлення базових стосунків особистості у дошкільному дитинстві із соціальним світом.

Література:

1. Баскаков А.Я. Методология научного познания / А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков. – К. : МАУП, 2002. – 216 с.
2. Бельська Г. Стратифікація суспільства та діти в ньому / Г. Бельська // Дошкільне виховання. – 2005. – № 6. – С. 10-12.
3. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від 3 до 7 років. – К. : Богдана, 2003. – 327 с.

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Квітка А. С.

*старший викладач кафедри іноземних мов
Академії Державної пенітенціарної служби
м. Чернівці, Україна*

Важливість володіння соціально-комунікативною компетентністю для майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України) сумнівів не викликає, оскільки змістом цієї компетентності є сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, ціннісних орієнтацій, особистих і професійно-важливих властивостей, що визначають здатність фахівця пенітенціарної служби здійснювати ефективне спілкування і соціальну взаємодію, встановлювати і підтримувати необхідні контакти з колегами по роботі, керівництвом, підлеглими, а також особами, що відбувають покарання [1].

Посилюють увагу до проблеми формування і розвитку соціально-комунікативної компетентності в офіцерів ДКВС України вимоги міжнародних норм і стандартів, у яких встановлено певні правила щодо поводження з ув'язненими. У таких низці документів (Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Європейська конвенція про захист прав та основоположних свобод, Мінімальні стандарти поводження з ув'язненими, Європейські пенітенціарні правила та ін.) йдеться про необхідність якісної підготовки персоналу установ виконання покарань, оскільки належне функціонування цих закладів залежить як від добросовісності і гуманності фахівців, так і професійно-особистісних властивостей співробітників. Відомчі нормативно-правові документи, що регламентують вимоги до фахівців ДКВС України, також визначають перелік умінь, навичок та компетенцій, серед яких здатність враховувати і розуміти інтереси й потреби інших людей, соціальних груп; ефективно взаємодіяти з колегами в групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі та на робочому місці; ініціативність; здатність підтримувати конструктивні стосунки з